

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра технологій переробки та зберігання с.-г. продукції

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор, проректор
з науково - педагогічної роботи, доктор
економічних наук, доцент

Ю.І.Яремко

«28» квітня 2016 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методи і організація досліджень»

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень _____ третій (освітньо-науковий) _____

Спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Освітньо-наукова програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Факультет біолого-технологічний

(назва факультету)

Робоча програма «Методи і організація досліджень», для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою третього освітньо-наукового рівня, спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

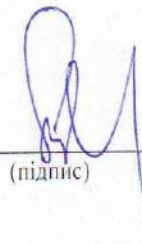
Робочу програму схвалено на засіданні кафедри технологій переробки та зберігання с.-г. продукції

Протокол від “23” березня 2016 року № 7

Затверджено на Вченій раді біолого-технологічного факультету

Протокол від “27” квітня 2016 року № 8

Завідувач кафедри технологій переробки
та зберігання с.-г. продукції

(підпис)

(Пелих В.Г.)
(прізвище та ініціали)

“28” квітня 2016 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство» (шифр і назва)	Вибіркова	
Змістових частин – 3	204«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small>		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -	Освітній рівень: третій освітньо-науковий	2-й	2-й
		Лекції	
		12 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	12 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		96 год.	96 год.
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,25

для заочної форми навчання – 0,25

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Методи і організація досліджень» є невідомою складовою навчального процесу аспіранта, що навчається за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Мета – підготовка майбутнього доктора філософії до організації та виконання наукових досліджень у тваринництві, а також виконання професійних управлінських завдань, самостійної викладацької чи наукової роботи.

Завдання – навчити вести постійний пошук науково-обґрунтованого рішення подальшого розвитку тваринництва; проводити виробничу перевірку результатів наукових досліджень; ефективно використовувати методичні матеріали про порядок вибору теми наукового дослідження, формулювання завдань та розробки плану досліджень, оволодіння системою пошуку необхідних для виконання роботи методів наукових досліджень, їх виконання, систематизації та аналізу отриманих даних, біометричної їх обробки, принципами користування науково-технічною інформацією, патентного пошуку, набуття необхідних знань щодо винахідництва; чіткого дотримування у своїй роботі вимог біоетики та наявних директивних матеріалів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:

- **знати:**

методологію та методи наукової роботи та правила їх застосування,

основні методики науково-виробничих дослідів на різних видах тварин,
принципи, методи і поняття наукових досліджень

- **вміти:**

збирати та обробляти інформацію, необхідну для проведення наукових досліджень, застосовувати доцільні методи при проведенні наукових досліджень залежно від їх цілей; ефективно проводити дослідницьку діяльність; аналізувати необхідні статистичні дані; підбирати тварин для дослідів, формувати з них піддослідні групи, проводити всі передбачені тематичним планом дослідження; вести необхідні записи, проводити біометричну обробку отриманих даних, систематизувати їх, аналізувати і оформляти у вигляді звіту, оглядів літератури, наукових публікацій.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістова частина 1. Методи наукових досліджень

Тема 1. Методологія і методи наукових досліджень.

Логіка та методологія наукового дослідження Класифікація методів дослідження. Експеримент як метод дослідження. Зоотехнічний експеримент. Основні принципи проведення дослідів на тваринах. Резерви та шляхи підвищення ефективності НДР. Наукова організація праці (НОП) у дослідницької діяльності.

Тема 2. Вибір теми, формулювання завдань, організація наукових досліджень.

Планування зоотехнічного досліджу. Орієнтовна структура наукової роботи. Назва теми і її розділів. Наукове обґрунтування постановки досліджу. Передбачуваний (очікуваний) результат досліджу. Мета і завдання. Об'єкт, предмет та методи досліджень. Умови, місце, час, схема і техніка досліджу. Робочий план досліджу. Основні напрями зоотехнічних досліджень, що визначають науково-технічний прогрес у тваринництві. Методичні прийоми: розрахунково-аналітичні, органолептичні, документалістики, спостереження, експеримент, впровадження результатів в практичну діяльність. Сучасні методи дослідження у годівлі, селекції, відтворенні, біотехнології тощо.

Змістова частина 2 . Методи проведення дослідів у тваринництві

Тема 3. Критерії постановки дослідів та основні методи і методики досліджень у свинарстві та скотарстві.

Методика постановки досліджень. Породовипробовування. Відторювальна здатність, ріст і розвиток. Відгодівельні, м'ясні та забійні якості. Індексна селекція. Інші дослідження. Експеримент. Формулювання понять, принципів, категорій. Генна інженерія.

Тема 4. Критерії постановки дослідів та основні основні методи та методики досліджень у вівчарстві та інших видів сільськогосподарських тварин.

Сучасні вимоги до постановки дослідів на тваринах. Дослідження взаємодії факторів, виробничих процесів і операцій. Науковий, науково-господарський та виробничий експерименти. Вибір методу постановки зоотехнічного досліджу. Методи підбору тварин. Класифікація наукових досліджень. Методи, особливості зоотехнічних досліджень. Сучасні методи дослідження у годівлі, селекції, відтворенні, біотехнології тощо

Змістова частина 3 . Впровадження наслідків досліджень у тваринницьку практику.

Тема 5. Виробнича перевірка наслідків досліджень.

Ефективність НДР: економічна, науково-технічна, соціальна. Методи оцінки. Підготовка наукових матеріалів до друку. Графічне відображення результатів. Біометрична обробка даних досліджень. Інформаційне забезпечення НДР. Інтелектуальна власність. Умови патентоспроможності винаходу

Тема 6. Служба науково-технічної інформації та її роль у науковій роботі.

Розробка та експериментальна перевірка моделі, головних ідей, концептуальних положень, що покладені в основу дослідження. Обробка даних дослідження та оформлення результатів. Форми відображення результатів наукового дослідження: повідомлення, доповіді, тези, статті, дипломні роботи, розділи до монографій, науково-методичні рекомендації, навчальні посібники, дисертації, монографії. Винахідництво та патентознавство Інтелектуальна власність. Об'єкти. Охорона прав. Оформлення патенту. «Ноу-хау» , «Шоу-хау». Промислове шпигунство. Ліцензійний договір.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових частин і тем	Кількість годин											
	денна форма						вечірня форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістова частина 1. Методи наукових досліджень												
Тема 1. Методологія і методи наукових досліджень	20	2	2			16	20	2	2			16
Тема 2. Вибір теми, формулювання завдань, організація наукових досліджень.	24	2	2			20	24	2	2			20
Разом за змістовою частиною 1	44	4	4			36	44	4	4			36
Змістова частина 2 . Методи проведення дослідів у тваринництві												
Тема 3. Критерії постановки дослідів та основні методи і методики досліджень у свинарстві та скотарстві.	22	2				20	22	2				20
Тема 4. Критерії постановки дослідів та основні методи і методики досліджень у вівчарстві та інших видів сільськогосподарських тварин	16	2	4			10	16	2	4			10
Разом за змістовою частиною 2	38	4	4			30	38	4	4			30
Змістова частина 3 . Впровадження наслідків досліджень у тваринницьку практику.												
Тема 5. Виробнича перевірка наслідків досліджень.	24	2	2			20	24	2	2			20
Тема 6. Служба науково-технічної інформації та її роль у науковій роботі.	14	2	2			10	14	2	2			10
Разом за змістовою частиною 3	38	4	4			30	38	4	4			30
Усього годин	120	12	12			96	120	12	12			96

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	вечірня
1	Змістова частина 1. Методи наукових досліджень		
2	Тема 1. Методологія і методи наукових досліджень	2	2
3	Тема 2. Вибір теми, формулювання завдань, організація наукових досліджень.	2	2
5	Змістова частина 2 . Методи проведення дослідів у тваринництві		
6	Тема 3. Критерії постановки дослідів та основні методи і методики досліджень у свинарстві та скотарстві.	2	2
7	Тема 4. Критерії постановки дослідів та основні методи і методики досліджень у вівчарстві та інших видів сільськогосподарських тварин	2	2
9	Змістова частина 3 . Впровадження наслідків досліджень у тваринницьку практику.		
10	Тема 5. Виробнича перевірка наслідків досліджень.	2	2
11	Тема 6. Служба науково-технічної інформації та її роль у науковій роботі.	2	2
15	Разом	12	12

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	вечірня
Змістова частина 1. Методи наукових досліджень			
1	Тема 1. Основні принципи проведення дослідів на тваринах.	2	2
2	Тема 2. Основні напрями зоотехнічних досліджень, що визначають науково-технічний прогрес у тваринництві	2	2
Змістова частина 2 . Методи проведення дослідів у тваринництві			
3	Тема 3-4. Біометрична обробка даних досліджень.	4	4
Змістова частина 3 . Впровадження наслідків досліджень у тваринницьку практику			
4	Тема 5. Класифікація наукових досліджень. Методи, особливості зоотехнічних досліджень.	2	2
5	Тема 6. Інтелектуальна власність. Об'єкти. Охорона прав. Оформлення патенту.	2	2
	Разом	12	12

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	вечірня
1	Резерви та шляхи підвищення ефективності НДР.	6	6
2	Наукова організація праці (НОП) у дослідницької діяльності.	10	10
3	Методичні прийоми: розрахунково-аналітичні, органолептичні, документалістики, спостереження, експеримент, впровадження результатів в практичну діяльність.	10	10
4	Сучасні методи дослідження у годівлі, селекції, відтворенні, біотехнології тощо.	10	10
5	Експеримент. Формулювання понять, принципів, категорій	10	10
6	Генна інженерія.	10	10
7	Сучасні методи дослідження у годівлі, селекції, відтворенні, біотехнології тощо	10	10
8	Інформаційне забезпечення НДР. Інтелектуальна власність.	10	10
9	Умови патентоспроможності винаходу	10	10
10	«Ноу-хау» , «Шоу-хау». Промислове шпигунство. Ліцензійний договір	10	10
	Разом	96	96

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студента включає:

- виконання індивідуальних завдань (рефератів, розрахункових завдань за методикою, визначеною на практичних заняттях);
- індивідуальні заняття під керівництвом викладача у позанавчальний час (консультації з питань виконання рефератів, індивідуальних розрахункових завдань);
- консультації щодо підготовки до практичних занять, модульного контролю, підсумкового контролю і дисципліни.

Приклади індивідуальних завдань

Завдання:

- ✓ Наукові і практичні аспекти розвитку селекційно-плеємної роботи в тваринництві
- ✓ Планування дослідження
- ✓ Основні методики визначення селекційної цінності таврин
- ✓ Наукова організація праці дослідника
- ✓ Апробація селекційних досягнень

9. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни комплексно використовуються наступні методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів:

Лекції з застосуванням мультимедійних проєкторів, слайдів, інших електронних носіїв. Аспіранти мають доступ до електронного варіанту лекцій та при необхідності використовувати його під час підготовки до практичних занять, модульного контролю, тестових завдань.

Практичні заняття з використанням сучасних методик, комп'ютерних програм.

Самостійна робота з рекомендованими підручниками в читальному залі університету, спеціальним довідковим і інформаційним матеріалом кафедри.

Використання на практичних заняттях схем, таблиць, графіків.

Рекомендації до перегляду і вивчення дидактичних матеріалів нового покоління (електронні підручники тощо).

Індивідуальна робота із аспірантами з питань більш глибокого вивчення окремих тем і напрямків навчальної програми, виконання самостійної роботи.

Діалоги та бесіди з практичних питань моніторингу, методів і організації досліджень в тваринництві, моделювання технологічних процесів даної галузі, породи тварин тощо.

10. Методи контролю

У процесі навчання аспіранта викладачем реалізується поточний і підсумковий семестровий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється після викладання лекційного матеріалу, методики виконання практичних занять та самостійного завдання згідно плану і обсягів конкретної змістової частини. Поточний контроль має за мету перевірку рівня підготовленості аспіранта до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю знань під час навчальних занять визначається викладачем і на кожний навчальний рік затверджується на засіданні кафедри. Основною формою поточного контролю є усне опитування кожної теми змістового модуля та перевірка індивідуальних завдань.

Має на меті перевірку засвоєння аспірантом певного ступеня знань та вмінь, що формує ждану змістову частину.

Підсумковий контроль відображає міру компетентності аспіранта в навчальній дисципліні і проводиться у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою.

Після вивчення всього курсу дисципліни аспірант допускається до заліку. Приклад переліку питань додається.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістова частина 1		Змістова частина 2		Змістова частина 3		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	
20	15	15	15	15	20	100

T1, T2 ... T4 – теми змістових частин.

Схеми оцінювання ДВНЗ «ХДАУ»

Шкала ECTS

Оцінка	Мін. рівень досягнень	Макс. рівень досягнень
A	90	100
B	82	89
C	74	81
D	64	73
E	60	63
Fx	35	59
F	1	34

12. Методичне забезпечення

- Методичні рекомендації (інструктивно-методичні матеріали) для проведення практичних занять з дисципліни: "Методи і організація наукових досліджень" для третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 204 „Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”.
- Інструктивно-методичні матеріали для виконання самостійної роботи з дисципліни: "Методи і організація наукових досліджень" для третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 204 „Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”.
- Опорний конспект лекцій з дисципліни "Методи і організація наукових досліджень"

12. Рекомендована література

Базова

1. Гайдучок В.М., Затхей Б.І., Лінник М.К. Теорія і технологія наукових досліджень. – Навчальний посібник. – Львів: Афіша, 2006. – 228 с.
2. Гарьковий А.Д., Серeda Л.П., Кузнєцов Ю.М. Інтелектуальна власність в аграрному виробництві. – Навчальний посібник. Вінниця. – Тірас, 2004. – 215 с.
3. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень. – Навчальний посібник. К.: Професіонал, 2007. – 239 с.
4. Кононенко В.К., І.І.Ібатуллин, В.С.Патров. Практикум з основ наукових досліджень у тваринництві. – К.: Інтас, 2003. – 131 с.

5. Овсянников А.И. Основы опытного дела в животноводстве. – М.: Колос, 1976. – 303 с.
6. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. – Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. – 254 с.
7. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников. – М.: Колос, 1969. – 225 с.
8. Практические методики исследований в животноводстве. Под ред. В.С.Козыря и А.И.Свеженцова. – Днепропетровск, 2002. – 248 с.
9. Шейко В.М., Кушнарченко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. – К.: Знання- прес, 2002. – 295 с

13. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім.В.І.Вернадського
2. <http://www.nplu.kiev.ua/> – Національна парламентська бібліотека України

